

Financial factors influencing Profitability of Banque Pour Le Commerce Exterieur Lao Public (BCEL)

Latsamy CHOUNLAMANY¹, Thongphanh CHANTHAVONE² and Phayvanh PHOUNNALY³
Department of Management, Faculty of Economic and Tourism, Souphanouvong University, Lao PDR

Abstract

The research aimed to investigate the financial factors that influencing profitability of Banque Pour Le Commerce Exterieur Lao Public (BCEL). The objectives of this study are 1) to examine the financial factors that influencing profitability of BCEL in long-term period, and 2) to examine the financial factors that influencing profitability of BCEL in short-term period. The research target group is BCEL, and the instrument used to collect data is the financial statement of the BCEL in the period of 2011-2020 (40 quarter), including capital structure, working capital, firm size, revenue growth rate and non-debt tax shield, which is to find out the financial factors that determine BCEL's profitability. The data of the research model was tested quantitatively by using Engle and Granger method and Error Correction model, which tested its stationary by unit root in Augmented Dickey-Fuller (ADF) test and multi-collinearity by used EViews 9 Program.

The results found that the data of each financial factor is stationary in First Difference, except that revenue growth rate is stationary in level order at 99% significant. And firm size variables had been multi-collinearity, thus eliminating the revenue growth rate and the firm size variables from the model. Therefore, 1) the financial factors that influencing profitability of BCEL in long-term period was influenced by three factors the working capital, which has positive relationship with profitability of BCEL; the non-debt tax shield which has positive relationship with profitability of BCEL, capital structure which has negative relationship profitability of BCEL, 2) the financial factors that influencing profitability of BCEL in short-term period was influenced by three factors such as: the change of working capital which has positive relationship with the change of profitability of BCEL, the change of the non-debt tax shield which has positive relationship with the change of profitability of BCEL, the change of capital structure which has negative relationship with the change profitability of BCEL, and the short-term equilibrium deviates to the long-term equilibrium with a velocity of 88.64%.

Keywords: Profitability, Financial factors, Engle and Granger, Error Correction model.

¹**Correspondence:** Latsamy
CHOUNLAMANY,
Administration, Planning and
Financial office, Department
of Natural Resources and
Environment, Luang Prabang
province, Tel:
+8562054569359,
Email:
latsamy1979@gmail.com

²Thongphanh
CHANTHAVONE,
Department of Economics
Souphanouvong, University,
Tel: +8562022518899, E-
mail: Thongphanh@su.edu.la

³Phayvanh PHOUNNAL,
Financial office, Rector's
office, Souphanouvong
University,
Tel: +8562022350340, E-
mail: phounnaly@gmail.com

Article Info:

Submitted: Jan 21, 2022

Revised: Mar 06, 2023

Accepted: Mar 30, 2023

1. ພາກສະໜີ

ໃນສະພາບເສດຖະກິດ ປີ 2020 ຂະຫຍາຍຕົວຊ້າລົງ 3.3% (ທຄຕລ, 2020) ເນື່ອງຈາກປະສົບບັນຫາເລື່ອງອັດຕາແລກປ່ຽນ, ຄວາມຜັນຜວນຂອງລາຄາຄຳ, ໄຟຟ້າ ແລະ ໂລກລະບາດ COVID-19 ເຮັດໃຫ້ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຜະລິດຕະພັນພາຍໃນປະເທດຫຼຸດລົງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ລາຍໄດ້ຂອງທຸລະກິດຫຼາຍແຫ່ງບໍ່ສາມາດໄດ້ຕາມແຜນ ເນື່ອງຈາກບໍ່ສາມາດດຳເນີນທຸລະກິດໄດ້ບາງສ່ວນ ໂດຍສະເພາະທຸລະກິດທີ່ຕິດພັນກັບຂະແໜງບໍລິການ, ການສົ່ງອອກ, ການທ່ອງທ່ຽວ, ທີ່ພັກອາໄສ ແລະ ຮ້ານອາຫານ. ສະນັ້ນ, ໃນການລັດຖະບານໄດ້ມີມາດຕະການປັບປຸງແກ້ໄຂທາງເສດຖະກິດຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໂດຍໃຫ້ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ໄດ້ກຳນົດນະໂຍບາຍເງິນຕາໃນປັບຫຼຸດອັດຕາດອກເບ້ຍພື້ນຖານຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແລະ ຫຼຸດອັດຕາເງິນແຮແບບບັງຄັບໃຫ້ທະນາຄານທຸລະກິດ, ນະໂຍບາຍເລື່ອນຊຳລະຕົ້ນທຶນ ແລະ ດອກເບ້ຍ, ປັບຫຼຸດອັດຕາດອກເບ້ຍ, ສະໜອງເງິນກູ້ບ້ວງໃໝ່ໃຫ້ທຸລະກິດ, ປັບປຸງໂຄງສ້າງໜີ້ ແລະ ການຈັດຊື້ໜີ້ (ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ, 2020).

ໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VIII (2016-2020) ຂອງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວຄັ້ງທີ X ເພື່ອພັດທະນາປະເທດຊາດໃຫ້ຫຼຸດຜົນອອກຈາກປະເທດດ້ອຍພັດທະນາໃນປີ 2020 ໃຫ້ກ້າວໄປສູ່ປະເທດກຳລັງພັດທະນາທີ່ມີລາຍຮັບລະດັບປານກາງນັ້ນ ປະຊາຊົນຕ້ອງມີມາດຕະຖານການດຳລົງຊີວິດດີໂດຍສະເພາະປະຊາຊົນໃນເຂດຊົນນະບົດ ແລະ ບ້ານທີ່ທຸກຍາກຈະຕ້ອງໃຫ້ປະຊາຊົນມີລາຍໄດ້ ແລະ ລາຍໄດ້ຕ້ອງເພີ່ມຂຶ້ນ, ລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ຕ້ອງມີການລົງທຶນໃນການສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງເສດຖະກິດ ແລະ ສະນັບສະໜູນການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນໂດຍໃຫ້ມີສິດທິຜົນປະໂຫຍດຕ່າງໆ ເພື່ອເປັນແຮງຈູງໃຈໃຫ້ການລົງທຶນໃນປະເທດຂະຫຍາຍຕົວ, ສະນັ້ນແຫຼ່ງເງິນທຶນທີ່ມາປະກອບທຸລະກິດແມ່ນມາຈາກລະບົບທະນາຄານ ໃນປັບປຸງແກ້ໄຂລະບົບເສດຖະກິດ ເກີດມີການລົງທຶນພາກເອກະຊົນພາຍໃນເພີ່ມຂຶ້ນ, ການຈ້າງງານເພີ່ມຂຶ້ນ, GDP ຕໍ່ຫົວຄົນ ເພີ່ມຂຶ້ນ, ລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ກ້າວສູ່ການຫຼຸດຜົນອອກຈາກປະເທດດ້ອຍ

ພັດທະນາເທື່ອລະກ້າວ (ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, 2016).

ທະນາຄານການຄ້າຕ່າງປະເທດລາວ ມະຫາຊົນ (ທຄຕລ) ເປັນສະຖາບັນການເງິນໜຶ່ງ ທີ່ມີບົດບາດສຳຄັນໃນລະບົບທະນາຄານທຸລະກິດ ໃນສປປ ລາວ, ເນື່ອງຈາກເປັນແຫຼ່ງເງິນຝາກ ແລະ ແຫຼ່ງເງິນກູ້ທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດຂອງປະເທດ ເຊິ່ງຄວາມມຸ່ງໝັ້ນ ໃນການສ້າງປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ລູກຄ້າ ແລະ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນນະໂຍບາຍເສດຖະກິດຂອງລັດຖະບານໃນການປັບປຸງ, ພັດທະນາ, ສ້າງຄວາມທັນສະໄໝ ແລະ ຂະຫຍາຍການບໍລິການໃຫ້ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ເປັນທະນາແຫ່ງທຳອິດທີ່ຈົດທະບຽນເຂົ້າໃນຕະຫຼາດຫຼັກຊັບລາວ ປະຈຸບັນການບໍລິການຂອງ ທຄຕລ ແມ່ນປະກອບດ້ວຍ: ການບໍລິການດ້ານເງິນຝາກ, ເງິນກູ້, ອອກໃບຮັບປະກັນຈາກທະນາຄານ, ຊຳລະສະສາງທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ແລກປ່ຽນເງິນຕາຕ່າງປະເທດ, ບໍລິການບັດ ເອທິເອັມ, ບໍລິການບັດເຄຣດິດສາກົນ, ການບໍລິການຜ່ານໂທລະສັບມືຖື, ອິນເຕີເນັດ ແລະ ອື່ນໆ, ປະຈຸບັນ ທຄຕລ ມີ 20 ສາຂາ, 99 ໜ່ວຍບໍລິການ, 15 ຫ້ອງແລກປ່ຽນ ແລະ ມີຫຼາຍ 100 ກວ່າທະນາຄານຕົວແທນໃນໂລກ(ທຄຕລ, 2020) ເຊິ່ງລາຍໄດ້ ຫຼື ກຳໄລ ຂອງ ທຄຕລ ມາຈາກອັດຕາດອກເບ້ຍການປ່ອຍກູ້ໃຫ້ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະຂະແໜງອຸດສາຫະກຳຂະໜາດໃຫຍ່ ໃນຈຳນວນວົງເງິນທີ່ສູງ. ໃນໄຕມາດທີ 1 ໃນປີ 2011 ເຫັນວ່າ ທຄຕລ ສາມາດ ສ້າງກຳໄລໄດ້ເຖິງ 87,929.06 ລ້ານກີບ ແລະ ມີຊັບສິນຂອງທະນາຄານ 11,920,268.46 ລ້ານກີບ (ທຄຕລ, 2011) ມາຮອດໄຕມາດທີ 4 ປີ 2020 ສາມາດສ້າງກຳໄລໄດ້ເຖິງ 243,213ລ້ານກີບ ແລະ ມີຊັບສິນຂອງທະນາຄານ 53,970,407ລ້ານກີບ (ທຄຕລ, 2020). ການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຄຕລ ໄດ້ຫຼາຍນັ້ນຖືວ່າປະສົບຜົນສຳເລັດໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ເພາະກຳໄລເປັນສິ່ງໜຶ່ງທີ່ທຸລະກິດສະແຫວງຫາ, ແຕ່ການທີ່ຈະມີຜົນສຳເລັດນັ້ນອາດມາຈາກປັດໄຈພາຍໃນຂອງທະນາຄານສາມາດຄອບຄຸມໄດ້ ແລະ ປັດໄຈພາຍນອກຂອງທະນາຄານທີ່ທຸລະກິດບໍ່ສາມາດຄວບຄຸມໄດ້. ນອກຈາກນັ້ນ, ທຄຕລ ຍັງໄດ້ຮ່ວມທຶນກັບທະນາຄານລົງທຶນ ແລະ ພັດທະນາຫວຽດນາມສ້າງຕັ້ງທະນາຄານ

ທຸລະກິດລາວ-ຫວຽດ ຂຶ້ນໃນວັນທີ 22 ມິຖຸນາ 1999, ສ້າງຕັ້ງບໍລິສັດຮ່ວມທຸລະກິດປະກັນໄພລາວ-ຫວຽດຂຶ້ນໃນປີ 2008 ແລະ ໃນປີ 2010 ໄດ້ຮ່ວມທຶນກັບທະນາຄານ BRED BANK ຂອງຝຣັ່ງສ້າງຕັ້ງທະນາຄານຮ່ວມທຸລະກິດລາວ-ຝຣັ່ງ (BFL) ແລະ ຮ່ວມທຶນກັບບໍລິສັດຫຼັກຊັບ KTZMICO ຂອງປະເທດໄທສ້າງຕັ້ງບໍລິສັດ BCEL-KT (ທຄຕລ-ກຣຸງໄທ) ໃນປີ 2011. ພ້ອມນັ້ນ ໃນ 2014 ປີໄດ້ຮ່ວມທຶນກັບທະນາຄານຝູດຽນສ້າງຕັ້ງທະນາຄານ-ລາວຈີນ (ທຄຕລ, 2021).

ຈາກບັນຫາທີ່ມາທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ, ຜູ້ຄົນຄວ້າຈິງຄົ້ນຄວ້າ ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລຂອງທະນາຄານ ຂອງ ທຄຕລ ໂດຍມີຈຸດປະສົງໃນການຄົ້ນຄວ້າເພື່ອວິເຄາະປັດໄຈທາງການເງິນທີ່ເປັນຕົວກຳນົດຕໍ່ການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຄຕລ ເຊິ່ງເປັນແນວທາງ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດໃນການດຳເນີນງານຂອງ ທຄຕລ ໃຫ້ສ້າງກຳໄລ ແລະ ຄວາມມັ່ງຄັ່ງໃຫ້ແກ່ຜູ້ຖືຮຸ້ນສູງຂຶ້ນໃຫ້ທະນາຄານໃນອານາຄົດ. ຈຸດປະສົງໃນການຄົ້ນຄວ້າຄື: 1) ປັດໄຈທາງການເງິນທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລ ຂອງ ທຄຕລ ໃນດຸນນະພາບໄລຍະຍາວ ແລະ 2) ປັດໄຈທາງການເງິນທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລ ຂອງ ທຄຕລ ໃນດຸນນະພາບໄລຍະສັ້ນ ເພື່ອເປັນແນວທາງ ແລະ ປະໂຫຍດໃນການດຳເນີນງານຂອງ ທຄຕລ ໃຫ້ສາມາດສ້າງກຳໄລ ແລະ ຄວາມມັ່ງຄັ່ງໃຫ້ແກ່ຜູ້ຖືຮຸ້ນໃນອານາຄົດ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ເຄື່ອງມືໃນການຄົ້ນຄວ້າ

ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການສຶກສາປັດໄຈທາງການເງິນທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລ ຂອງ ທຄຕລ ແມ່ນໃຊ້ແບບຈຳລອງທາງເສດຖາມິຕິ ເຊິ່ງປະກອບມີຕົວປ່ຽນຕາມ ແລະ ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ໂດຍຕົວປ່ຽນຕາມ (Dependent Variable) ຄືການສ້າງກຳໄລ ແມ່ນເອົາຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນຕົນເອງ (ROE) ສ່ວນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ (Dependent Variable) ແມ່ນປະກອບມີໂຄງສ້າງຂອງທຶນ (Capital Structure), ເງິນທຶນໃນການດຳເນີນງານ (Operating capital), ຂະໜາດຂອງທະນາຄານ (Firm Size), ອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງລາຍໄດ້ (Income

growth rate), ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານອາກອນຈາກກອກເບ້ຍທາງການເງິນ (Non-Debt tax shield).

2.2 ຂໍ້ມູນທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການສຶກສາ

ການສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ຜູ້ສຶກສາໄດ້ໃຊ້ຂໍ້ມູນໃຊ້ທຸຕິຍະຍຸມ (Secondary data) ເປັນຂໍ້ມູນໂຕມາດ ແຕ່ປີ 2011 ຫາ 2020 ຈາກບົດລາຍງານທາງດ້ານເງິນຕາ ຂອງ ທຄຕລ ປະກອບມີ ກຳໄລສຸດທິ, ທຶນຕົນເອງ, ໜີ້ສິນໝູນວຽນ, ຊັບສິນລວມ, ໜີ້ສິນລວມ, ຊັບສິນໝູນວຽນ, ລາຍໄດ້, ຄ່າຫຼຸຍຫຼຽນ ແລະ ລາຍການຕັດບັນຊີ.

2.3 ແບບຈຳລອງທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການສຶກສາ

ການສ້າງແບບຈຳລອງແມ່ນອີງໃສ່ການຄົ້ນຄວ້າເອກະໄຊ ມະນີວົງ (2015) ໂດຍມີແບບຈຳລອງທາງເສດຖາມິຕິດັ່ງນີ້:

$$ROE = \beta_0 + \beta_1 CS_t + \beta_2 WC_t + \beta_3 FS_t + \beta_4 GR_t + \beta_5 NDTs_t + \varepsilon_t$$

ໂດຍ ROE= ການສ້າງກຳໄລ ເຊິ່ງໝາຍເຖິງຜົນຕອບແທນຕໍ່ທຶນຕົນເອງ.

CS=ໂຄງສ້າງຂອງທຶນ (Capital structure)

WC=ເງິນທຶນດຳເນີນງານ (Working capital)

FS=ຂະໜາດຂອງທະນາຄານ (Firm size)

GR=ອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງລາຍໄດ້ (Revenue growth rate)

NDTS=ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານອາກອນຈາກກອກເບ້ຍທາງການເງິນ (Non-debt tax shield)

$\beta_0; \beta_1; \dots; \beta_5$ = ຄ່າສຳປະສິດຄົງທີ່.

ε_t = ຄ່າຄວາມຄາດເຄື່ອນ

2.4 ສຸດການຄຳນວນ

$$1) \text{ ການສ້າງກຳໄລ (ROE)} = \frac{\text{ກຳໄລສຸດທິ}}{\text{ທຶນຕົນເອງ}}$$

$$2) \text{ ໂຄງສ້າງຂອງທຶນ (CS)} = \frac{\text{ໜີ້ສິນລວມ}}{\text{ທຶນຕົນເອງ}}$$

$$3) \text{ ເງິນທຶນໃນການດຳເນີນງານ (WC)} = \frac{\text{ຊັບສິນໝູນວຽນ}}{\text{ໜີ້ສິນໝູນວຽນ}}$$

$$4) \text{ ຂະໜາດຂອງທະນາຄານ (FS)} = \text{Log}(\text{ຊັບສິນລວມ})$$

$$5) \text{ ອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງລາຍໄດ້}$$

$$(GR) = \frac{\text{ຍອດຂາຍປີຄິດໄລ່} - \text{ຍອດຂາຍປີຜ່ານມາ}}{\text{ຍອດຂາຍປີຜ່ານມາ}} \times 100$$

6) ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານອາກອນຈາກດອກເບ້ຍ ທາງການເງິນ (NDTS) = $\frac{\text{ຄ່າຫຼັຍຫຼ້ຽນ ແລະ ລາຍການຕັດບັນຊີ}}{\text{ຊັບສິນລວມ}}$

2.5 ວິທີການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ປັດໄຈທາງການເງິນທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລຂອງທະນາຄານການຄ້າຕ່າງປະເທດລາວ ມະຫາຊົນ ເປັນການວິເຄາະແບບປະລິມານ ເຊິ່ງເປັນການວິເຄາະແບບປະລິມານດ້ວຍແບບຈຳລອງທາງເສດຖະກິດ ແລະ ປະເມີນດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍສຸດ (ພູເພັດ ກ້ຽວຟິລາວົງ ແລະ ຄະນະ, 2016) ໂດຍການດຳເນີນການວິເຄາະ Unit Root, Cointegration ແລະ Error Correction Model ຕາມວິທີຂອງ Engle and Granger (1987) ມີຂັ້ນຕອນວິເຄາະດັ່ງນີ້:

1) ການທົດສອບ Unit root ເພື່ອທົດສອບຄວາມນຶ່ງຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ແລະ ຕົວປ່ຽນຕາມທີ່ມາສິກສາດ້ວຍວິທີ Augmented Dickey-Fuller.

2) ການກວດສອບບັນຫາພະຫຸສຳພັນຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະດ້ວຍກັນ (Multicollinearity) ດ້ວຍວິທີ Variance Inflation Factors: VIF (Studenmund, 2006).

3) ການທົດສອບ ດຸນນະພາບໄລຍະຍາວ (Cointegration) ຕາມວິທີຂອງ Engle and Grenger (1987).

4) ການທົດສອບດຸນນະພາບໄລຍະສັ້ນຕາມແບບຈຳລອງ Error Correction Model ຕາມວິທີຂອງ Engle and Grenger(1987).

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

ຜົນການທົດສອບ Unit root ດ້ວຍວິທີ ADF ຢູ່ລະດັບ Level ພົບວ່າການສ້າງກຳໄລ (ROE), ໂຄງສ້າງຂອງທຶນ (CS), ເງິນທຶນໃນການດຳເນີນງານ (WC), ຂະໜາດຂອງທະນາຄານ(FS) ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານອາກອນຈາກດອກເບ້ຍທາງການເງິນ (NDTS) ມີຄ່າສົມບູນ ADF-statistic ທີ່ມີຄ່ານ້ອຍກວ່າຄ່າສົມບູນຂອງ MacKinnon Critical Value ທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01; 0.05 ແລະ 0.10 ເຊິ່ງ ໝາຍຄວາມວ່າ ຍອມ ຮັບສົມມຸດຖານຫຼັກ (H_0) ສະແດງວ່າ: ຂໍ້ມູນມີລັກສະນະນັ່ງ (Non-Stationary) ຢູ່ໃນລະດັບ Level ທີ່ລະ

ດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05. ສ່ວນອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງລາຍໄດ້ (GR) ມີຄ່າສົມບູນ ADF-statistic ທີ່ມີຄ່າໃຫຍ່ກວ່າຄ່າສົມບູນຂອງ MacKinnon Critical Value ທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05; 0.10 ເຊິ່ງ ໝາຍຄວາມວ່າປະຕິເສດສົມມຸດຖານຫຼັກ H_0 ສະແດງວ່າຂໍ້ມູນມີລັກສະນະນັ່ງ (Stationary) ຢູ່ໃນລະດັບ Level ທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05; 0.10. ເນື່ອງຈາກຕົວປ່ຽນທີ່ລະດັບ Level ມີຂໍ້ມູນເກືອບໝົດທຸກຕົວມີລັກສະນະນັ່ງ ຈຶ່ງຈຳຕ້ອງແກ້ໄຂດ້ວຍການຫາຜົນຕ່າງອັນດັບທີ 1 (First difference) ຫຼື $\Delta X_t = X_t - X_{t-1}$ ແລ້ວຈຶ່ງດຳເນີນການທົດສອບ Unit root ອີກຄັ້ງໜຶ່ງ, ຫາກຕົວປ່ຽນດັ່ງກ່າວຜ່ານການຫາຜົນຕ່າງອັນດັບທີ 1 ແລ້ວມີລັກສະນະນັ່ງ ສະແດງວ່າຕົວປ່ຽນມີອັນດັບ Integration ທີ່ອັນດັບທີ 1 ຫຼື I(1) ແລະ ຜົນການທົດສອບ Unit root ດ້ວຍວິທີ ADF ຢູ່ລະດັບ First difference.

ຜົນການທົດສອບ Unit root ດ້ວຍວິທີ ADF ຢູ່ລະດັບ First difference ພົບວ່າ ການສ້າງກຳໄລ (ROE), ໂຄງສ້າງຂອງທຶນ(CS), ເງິນທຶນໃນການດຳເນີນງານ (WC), ຂະໜາດຂອງທະນາຄານ(FS) ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານອາກອນຈາກດອກເບ້ຍທາງການເງິນ(NDTS) ມີຄ່າສົມບູນ ADF-statistic ທີ່ມີໃຫຍ່ກວ່າຄ່າສົມບູນຂອງ MacKinnon critical value ທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01; 0.05 ແລະ 0.10 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ປະຕິເສດສົມມຸດຖານຫຼັກ H_0 ສະແດງວ່າຂໍ້ມູນມີລັກສະນະນັ່ງ ຢູ່ໃນລະດັບ First difference ທີ່ລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01; 0.05 ແລະ 0.10 ສະແດງວ່າ ຕົວປ່ຽນມີອັນດັບ Integration ທີ່ອັນດັບທີ 1 ຫຼື I(1) ສາມາດນຳຕົວປ່ຽນດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າໃນການປະເມີນຄ່າໃນແບບຈຳລອງຕໍ່ໄປໄດ້. ແຕ່ຕົວປ່ຽນອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງລາຍໄດ້ (GR) ມີລັກສະນະນັ່ງ ຢູ່ໃນລະດັບ Level ຫຼື I(0) ຈຶ່ງຕັດຕົວປ່ຽນອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງລາຍໄດ້ (GR) ດັ່ງກ່າວອອກຈາກແບບຈຳລອງໃນການສຶກສາ ແລະ ການກວດສອບບັນຫາພະຫຸສຳພັນຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະດ້ວຍກັນ ດັ່ງນີ້:

ການປະເມີນຄ່າສຳປະສິດສະຫະສຳພັນຂອງຕົວປ່ຽນຂະໜາດຂອງທະນາຄານ(FS) ມີບັນຫາ Multicollinear-

ity ເນື່ອງຈາກການພົວພັນມີຄວາມສໍາພັນກັບຕົວປ່ຽນອື່ນສູງກວ່າ 0.80 ແລະ ຄ່າສະຖິຕິ VIF= 7.8254>5. ສະນັ້ນ, ໃນການປະເມີນຄ່າດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍສຸດ (OLS) ຄວນພິຈາລະນາຕົວຕົວປ່ຽນດັ່ງກ່າວອອກຈາກແບບຈຳລອງ. ສ່ວນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ ຄື ໂຄງສ້າງຂອງທຶນ (CS), ເງິນທຶນໃນການດຳເນີນງານ (WC) ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານອາກອນຈາກດອກເບ້ຍທາງການເງິນ (NDTS) ບໍ່ມີບັນຫາພະຫຸສໍາພັນຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ (Non Multicollinearity) ຈຶ່ງສາມາດນຳໄປປະເມີນຄ່າທາງສະຖິຕິໄດ້.

3.1 ປັດໄຈທາງການເງິນທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຄຕລ ໃນດຸນນະພາບໄລຍະຍາວ

ຄວາມສໍາພັນໄລຍະຍາວຕາມວິທີຂອງ Engle and Granger ໂດຍປະເມີນຄ່າການຖົດຖອຍດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍສຸດ (OLS) ໄດ້ຜົນການປະເມີນ ດັ່ງນີ້:

$$\widehat{ROE} = -0.7080 - 0.0071CS_t + 0.7957WC_t + 0.5473NDTS_t$$

$$R^2 = 0.7015 \quad DW = 1.757746$$

ໝາຍເຫດ: ***ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01

ຈາກສົມຜົນເຫັນວ່າ ຄ່າສໍາປະສິດການຕັດສິນໄຈ $R^2 = 0.7015$ ເຊິ່ງໝາຍເຖິງກຸ່ມຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະສາມາດອະທິບາຍການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຄຕລ ໃນດຸນນະພາບໄລຍະຍາວ ໄດ້ເຖິງ 70.15% ແລະ ທີ່ມີຈຳນວນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ 3 ຕົວ, ຈຳນວນຂໍ້ມູນທັງໝົດ 40 ໃນລະດັບຄວາມສໍາຄັນ 0.05 ມີຄ່າ $d_U = 1.456$ ເຊິ່ງຄ່າ $DW = 1.757746 > d_U$ ຢູ່ໃນຊ່ວງທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ແລະ ບໍ່ເກີດບັນຫາຄວາມສໍາພັນທາງອະນຸກົມເວລາ (Auto correlation) ເຊິ່ງສາມາດອະທິບາຍປັດໄຈທາງການເງິນທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຄຕລ ສາມາດອະທິບາຍ ໄດ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຄ່າສໍາປະສິດຂອງປັດໄຈດ້ານເງິນທຶນໃນການດຳເນີນງານ (WC) ມີຄ່າເທົ່າກັບ 0.7957 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າຖ້າເງິນທຶນໃນການດຳເນີນງານ ຫຼື ອັດຕາສ່ວນສະພາບຄ່ອງທາງການເງິນ ທຄຕລ ມີການປ່ຽນແປງທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ໂດຍປັດໄຈອື່ນໆຄົງທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຄຕລ ໃນດຸນນະພາບໄລຍະຍາວ ປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນ 79.57% ທີ່ມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ແລະ ກົງກັບສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້.

- ຄ່າສໍາປະສິດຂອງຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານອາກອນຈາກດອກເບ້ຍທາງການເງິນ (NDTS) ມີຄ່າເທົ່າກັບ 0.5473 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າຖ້າຜົນປະໂຫຍດທາງ ທຄຕລ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ໂດຍປັດໄຈອື່ນໆຄົງທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຄຕລ ໃນດຸນນະພາບໄລຍະຍາວ ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 54.73% ທີ່ມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ແລະ ກົງກັບສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້.

- ຄ່າສໍາປະສິດຂອງປັດໄຈດ້ານໂຄງສ້າງຂອງທຶນຂອງ ທຄຕລ (CS) ມີຄ່າເທົ່າກັບ -0.0071 ເຊິ່ງ ໝາຍຄວາມວ່າຖ້າໂຄງສ້າງເງິນທຶນຂອງ ທຄຕລ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ໂດຍປັດໄຈອື່ນໆຄົງທີ່ ຈະເຮັດໃຫ້ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຄຕລ ໃນດຸນນະພາບໄລຍະຍາວ ຫຼຸດລົງ 0.71% ທີ່ມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ແລະ ກົງກັນຂ້າມກັບສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້. ເຊິ່ງສາຍເຫດໂຄງສ້າງເງິນທຶນມີຄວາມສໍາພັນທາງກົງກັນຂ້າມກັບການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຄຕລ ແມ່ນມາຈາກເງິນທຶນໄລຍະຍາວທີ່ມາຈາກກໍໜີ້ສິນຂອງ ທຄຕລ ສູງກວ່າທຶນຕົນເອງ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ມີສະພາບຄ່ອງທາງການເງິນຕໍ່າ ແລະ ເປັນຜົນໃຫ້ການສ້າງກຳໄລຫຼຸດລົງ.

- ຄ່າສໍາປະສິດຄົງທີ່(C) ມີຄ່າເທົ່າກັບ -0.7080 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມບໍ່ມີປັດໄຈທາງການເງິນທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ກໍຈະເຮັດໃຫ້ການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຄຕລ ຫຼຸດລົງ 70.80% ໂດຍມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01, ສະແດງວ່າປັດໄຈທາງການເງິນມີຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລໃຫ້ ທຄຕລ ເຊິ່ງຫາກບໍ່ປັດໄຈທາງການເງິນ ຈະເຮັດໃຫ້ການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຄຕລ ຫຼຸດລົງ 71.12%.

ສ່ວນປັດໄຈຂະໜາດຂອງທະນາຄານ(FS) ແລະ ອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງລາຍໄດ້(GR) ຂອງທຄຕລ ບໍ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລຢູ່ໃນດຸນນະພາບ ໃນໄລຍະຍາວ ທີ່ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01.

ຈາກຕາຕະລາງ 5 ຜົນການທົດສອບ Unit root ດ້ວຍວິທີ ADF ຢູ່ລະດັບ Level ພົບວ່າ ຄ່າຂອງ Error Correction Modle(ECM) ມີຄ່າສົມບູນ ADF-statistic ທີ່ມີໃຫຍ່ກວ່າຄ່າສົມບູນຂອງ MacKinnon Critical Value ທີ່ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01

ແລະ ປະຕິເສດສົມມຸດຖານຫຼັກ (H_0) ສະແດງວ່າຂໍ້ມູນມີລັກສະນະນັ່ງຢູ່ໃນລະດັບ Level ທີ່ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01. ສະນັ້ນສາມາດອະທິບາຍວ່າສົມຜົນດັ່ງກ່າວມີຄວາມສໍາພັນໄລຍະຍາວ ແລະ ຄ່າຂອງ ECM ມີການກະຈາຍຕົວໃນບໍລິເວນຕາມຄ່າສູນ.

3.2 ປັດໄຈທາງການເງິນທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຸລະກິດ ໃນດຸນນະພາບໄລຍະສັ້ນ.

ຕາມແບບຈຳລອງ Error Correction Modle (ECM) ໂດຍປະເມີນຄ່າການຖົດຖອຍດ້ວຍວິທີກຳລັງສອງນ້ອຍສຸດ (OLS) ໄດ້ຜົນການປະເມີນດັ່ງນີ້:

$$\Delta ROE_t = 0.00017 - 0.0096\Delta CS_t + 0.6516\Delta WC_t + 0.5932\Delta NDTSt - 0.8864ECM_{t-1}$$

$$R^2=0.8571 \quad DW=1.94041$$

ໝາຍເຫດ: ***ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01.

**ລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05.

ຈາກສົມຜົນ ເຫັນວ່າ ຄ່າສໍາປະສິດການຕັດສິນໄຈ $R^2=0.8571$ ເຊິ່ງໝາຍເຖິງກຸ່ມຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະສາມາດອະທິບາຍການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຸລະກິດ ໃນດຸນນະພາບໄລຍະຍາວ ໄດ້ເຖິງ ໄດ້ 85.71% ແລະ ເມື່ອພິຈາລະນາຄ່າຕາຕະລາງ Durbin-Watson (DW) ທີ່ມີຈຳນວນຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ 4 ຕົວ, ຈຳນວນຂໍ້ມູນ 39 ໃນລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ມີຄ່າ $du=1.72$ ເຊິ່ງຄ່າ $DW=1.94041 > du$ ຢູ່ໃນຊ່ວງທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ແລະ ບໍ່ບັນຫາຄວາມສໍາພັນທາງອະນຸກົມເວລາ ແລະ ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລ ໃນດຸນນະພາບໄລຍະສັ້ນ ຢູ່ຮູບແບບ ECM ເຊິ່ງສໍາປະສິດຂອງ ECM ມີຄ່າ -0.8864 ໝາຍຄວາມວ່າໂດຍເມື່ອເກີດພາວະຊ່ອກ (Shock) ສົ່ງຜົນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຸລະກິດ ຫຼຸດອອກຈາກດຸນນະພາບ ໂດຍການປັບຕົວກັບເຂົ້າສູ່ດຸນນະພາບຂອງການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຸລະກິດ ຈະຖືກປັບຫຼຸດລົງແຕ່ລະຊ່ວງເວລາດ້ວຍຂະໜາດ 88.64% ຫຼື ໂດຍມີຄວາມໄວຂອງການປັບຕົວໄລຍະສັ້ນຂອງຕົວປ່ຽນຕ່າງໆມີຄວາມປ່ຽງເບນໄປຫາຈຸດດຸນນະພາບໄລຍະຍາວໃນອັດຕາ 88.64%.

- ຄ່າສໍາປະສິດການປ່ຽນແປງປັດໄຈດ້ານເງິນທຶນໃນການດຳເນີນງານ (ΔWC) ມີຄ່າເທົ່າກັບ 0.6516 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າຖ້າເງິນທຶນໃນການດຳເນີນງານ ຫຼື ອັດຕາສ່ວນສະພາບຄ່ອງທາງການເງິນ ທຸລະກິດ ມີການປ່ຽນແປງທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ

1% ໂດຍປັດໄຈອື່ນໆຄົງທີ່ ຈະເຮັດໃຫ້ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຸລະກິດ ໃນດຸນນະພາບໄລຍະສັ້ນ ປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນ 65.16% ທີ່ມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.1 ແລະ ກົງກັບສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້.

- ຄ່າສໍາປະສິດຂອງຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານອາກອນຈາກດອກເບ້ຍທາງການເງິນ ($\Delta NDTSt$) ມີຄ່າເທົ່າກັບ 0.5932 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າຖ້າຜົນປະໂຫຍດທາງ ທຸລະກິດ ປ່ຽນແປງເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ໂດຍປັດໄຈອື່ນໆຄົງທີ່ ຈະເຮັດໃຫ້ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຸລະກິດ ໃນດຸນນະພາບໄລຍະສັ້ນ ປ່ຽນເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 59.32% ທີ່ມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ແລະ ກົງກັບສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້.

- ຄ່າສໍາປະສິດຂອງປັດໄຈດ້ານໂຄງສ້າງຂອງທຶນຂອງ ທຸລະກິດ (ΔCS) ມີຄ່າເທົ່າກັບ -0.0096 ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າຖ້າໂຄງສ້າງເງິນທຶນຂອງ ທຸລະກິດ ເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ໂດຍປັດໄຈອື່ນໆຄົງທີ່ ຈະເຮັດໃຫ້ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຸລະກິດ ໃນດຸນນະພາບໄລຍະສັ້ນ ຫຼຸດລົງ 0.96% ທີ່ມີລະດັບຄວາມສໍາຄັນທາງສະຖິຕິ 0.01 ແລະ ກົງກັນຂ້າມກັບສົມມຸດຖານທີ່ຕັ້ງໄວ້. ເຊິ່ງສາຍເຫດໂຄງສ້າງເງິນທຶນມີຄວາມສໍາພັນທາງກົງກັນຂ້າມກັບການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຸລະກິດ ແມ່ນມາຈາກເງິນທຶນໄລຍະຍາວທີ່ມາຈາກກໍ່ໜີ້ສິນຂອງ ທຸລະກິດ ສູງກວ່າທຶນຕົນເອງ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ມີສະພາບຄ່ອງທາງການເງິນຕໍ່າ ແລະ ເປັນຜົນໃຫ້ການສ້າງກຳໄລຫຼຸດລົງ.

4. ວິພາກຜົນ

ຈາກການຄົ້ນຄວ້າປັດໄຈທາງການເງິນທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລ ຂອງ ທຸລະກິດ ໃນດຸນນະພາບໄລຍະຍາວ ປະກອບມີ ປັດໄຈດ້ານເງິນທຶນໃນການດຳເນີນງານ, ອັດຕາຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານອາກອນຈາກດອກເບ້ຍທາງການເງິນ ແລະ ໂຄງສ້າງຂອງທຶນ ຂອງ ທຸລະກິດ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄວ້າຂອງ ເອກະໄຊ ມະນີວົງ (2015) ທີ່ໄດ້ສຶກສາປັດໄຈທາງການເງິນທີ່ມີອິດທິພົນໃນການສ້າງກຳໄລ ຂອງ ບໍລິສັດ ຜະລິດໄຟຟ້າລາວ ມະຫາຊົນ ແຕ່ແຕກຕ່າງໃນດ້ານການຄົ້ນຄວ້າຂອງ ເອກະໄຊ ມະນີວົງ (2015) ໃນດ້ານປັດໄຈດ້ານເງິນທຶນ ແລະ ຂະໜາດທຸລະກິດ. ແຕກຕ່າງຈາກຜົນ

ການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງ ສົມພອນໄຊ ວົງໄຊສະຫວັດ (2014) ທີ່ໄດ້ສຶກສາປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຸກຄົນ ໃນດ້ານຂະໜາດຂອງທະນາຄານ, ອັດຕາສ່ວນທຶນຕໍ່ຊັບສິນລວມ, ອັດຕາສ່ວນເງິນກູ້ຕໍ່ຊັບສິນບໍ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດລາຍໄດ້, ອັດຕາເງິນຝາກຕໍ່ຊັບສິນທັງໝົດ, ອັດຕາການຈະເລີນເຕີບຕົວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ອັດຕາເງິນເຝີ. ແຕກຕ່າງຈາກຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ຂອງເສີມທະວີ ສີຫາພິນ(2013) ທີ່ໄດ້ສຶກສາປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລຂອງທະນາຄານ ຕ່າງປະເທດລາວ ມະຫາຊົນ ໃນດ້ານອັດຕາສ່ວນຂອງຄ່າເຊື່ອມໝີສິ່ງໄສຕໍ່ເງິນໃຫ້ສິນເຊື່ອ, ອັດຕາສ່ວນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນງານຕໍ່ລາຍໄດ້ລວມ. ແຕກຕ່າງກັບຜົນການຄົ້ນຄວ້າຂອງ Lumkoon (2015) ທີ່ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າປັດໄຈທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຄວາມສາມາດໃນການຫາກຳໄລຂອງທະນາຄານທຸລະກິດ: ກໍລະນີສຶກສາຈາກທະນາຄານຂະໜາດໃຫຍ່ ໃນປະເທດໄທ ໃນດ້ານຊັບສິນ, ອັດຕາສ່ວນເງິນກູ້ຕໍ່ຊັບສິນລວມ, ອັດຕາສ່ວນເງິນຝາກຕໍ່ຊັບສິນລວມ ແລະ ອັດຕາສ່ວນຜູ້ຖືຮຸ້ນຕໍ່ຊັບສິນລວມ. ສະນັ້ນ, ການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຸກຄົນ ເພີ່ມຂຶ້ນໃນໄລຍະຍາວ ຕ້ອງບໍລິຫານຊັບສິນໝູນວຽນສູງກວ່າໜີ້ສິນໝູນວຽນ, ບໍລິຫານຊັບສິນສົມບັດຄົງທີ່ໃຫ້ເກີດມີການສ້າງລາຍໄດ້ ແລະ ບໍລິຫານເງິນທຶນໄລຍະຍາວທີ່ມາຈາກກໍ່ໜີ້ສິນໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ເຊິ່ງຈະມີຜົນເຮັດໃຫ້ຄວາມສາມາດສ້າງກຳໄລຂອງ ທຸກຄົນ ສູງຂຶ້ນຢູ່ໄລຍະຍາວໄດ້.

ຈາກການຄົ້ນຄວ້າປັດໄຈທາງການເງິນທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລ ຂອງ ທຸກຄົນ ໃນດຸນນະພາບໄລຍະສັ້ນປະກອບມີຄື: ການປ່ຽນແປງປັດໄຈດ້ານເງິນທຶນໃນການດຳເນີນງານ, ການປ່ຽນແປງຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານອາກອນຈາກດອກເບ້ຍທາງການເງິນ ແລະ ການປ່ຽນແປງໂຄງສ້າງຂອງທຶນ ຂອງ ທຸກຄົນ ໂດຍເມື່ອເກີດຟາວະຊ່ອກ (Shock) ສົ່ງຜົນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຸກຄົນ ຫຼຸດອອກຈາກດຸນນະພາບ ໂດຍການປັບຕົວກັບເຂົ້າສູ່ດຸນນະພາບຂອງການສ້າງກຳໄລຂອງ ທຸກຄົນ ຈະຖືກປັບຫຼຸດລົງແຕ່ລະຊ່ວງເວລາດ້ວຍຂະໜາດ 88.64% ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄວ້າຂອງ ເອກະໄຊ ມະນີວົງ (2015) ທີ່ໄດ້ສຶກສາປັດໄຈທາງການເງິນທີ່ມີອິດທິພົນໃນການສ້າງກຳໄລ ຂອງ

ບໍລິສັດ ຜະລິດໄຟຟ້າລາວ ມະຫາຊົນ, ແຕ່ການປ່ຽນແປງປັດໄຈດ້ານເງິນທຶນໃນການດຳເນີນງານສົ່ງຜົນໃຫ້ການປ່ຽນແປງການສ້າງກຳໄລໃນທາງກົງກັນຂ້າມ. ສະນັ້ນ, ໃນເວລາເກີດຟາວະຊ່ອກ (Shock) ໃນລະບົບເສດຖະກິດມີຜົນຕໍ່ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລ ຂອງ ທຸກຄົນ ຫຼຸດອອກຈາກດຸນນະພາບ ເພື່ອໃຫ້ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລ ທຸກຄົນ ປັບຕົວເຂົ້າສູ່ດຸນນະພາບ ຕ້ອງປ່ຽນແປງດ້ານເງິນທຶນໃນການດຳເນີນງານ, ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານອາກອນຈາກດອກເບ້ຍທາງການເງິນ ແລະ ການປ່ຽນແປງໂຄງສ້າງຂອງທຶນ ຂອງ ທຸກຄົນ.

5. ສະຫຼຸບ

ປັດໄຈທາງການເງິນທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລ ຂອງ ທຸກຄົນ ຢູ່ດຸນນະພາບໄລຍະສັ້ນ ແລະ ດຸນນະພາບໄລຍະຍາວ ແມ່ນມາຈາກ 3 ປັດໄຈຄື: 1) ປັດໄຈເງິນທຶນໃນການດຳເນີນງານ ຄື: ອັດຕາສ່ວນສະພາບຄ່ອງທາງການເງິນ ຫຼື ຄວາມສາມາດໃນການຊຳລະໜີ້ຂອງທະນາຄານມີຜົນເຮັດໃຫ້ການສ້າງກຳໄລ ຂອງ ທຸກຄົນ ເພີ່ມຂຶ້ນ, 2) ປັດໄຈດ້ານອັດຕາຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານອາກອນຈາກດອກເບ້ຍທາງການເງິນ ຄື: ການຫຼັກຄ່າຫຼ້ຽນ ແລະ ລາຍການຕັດບັນຊີຂອງຊັບສິນຂອງທະນາຄານທັງໝົດ ຈະເຮັດໃຫ້ອັດຕາການສ້າງກຳໄລສູງຂຶ້ນ, 3) ປັດໄຈດ້ານໂຄງສ້າງຂອງທຶນ ຂອງ ທຸກຄົນ ຄື ອັດຕາສ່ວນໜີ້ສິນຕໍ່ສ່ວນທຶນຕົນເອງເພີ່ມຂຶ້ນເຮັດໃຫ້ການສ້າງກຳໄລ ຂອງທະນາຄານການຄ້າຕ່າງປະເທດລາວ ມະຫາຊົນຫຼຸດລົງ ໂດຍມີຄວາມໄວຂອງການປັບຕົວໄລຍະສັ້ນຂອງຕົວປ່ຽນຕ່າງໆມີຄວາມປ່ຽງເບນໄປຫາຈຸດດຸນຍະພາບໄລຍະຍາວໃນອັດຕາ 88.64%.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວ້າຂໍປະຕິຍານຕົນວ່າ ຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງທາງຜົນປະໂຫຍດໃດ ແລະ ບໍ່ເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ກັບພາກສ່ວນໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດ ໃນຮູບການໃດໜຶ່ງຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ. (2016). ແຜນພັດ

- ທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ VIII (2016-2020) [ອອນໄລ໌], 2021. [ຄົ້ນຫາວັນທີ 15 ມັງກອນ 2021]. ຄົ້ນຈາກ: <https://mpi.gov.la/>
- ເສີມທະວີ ສີຫາພິນ. (2013). ປັດໄຈທີ່ມີຜົນຕໍ່ຄວາມສາມາດໃນການສ້າງກຳໄລຂອງທະນາຄານ ຕ່າງປະເທດລາວ ມະຫາຊຸນ, ວິທະຍານິພົນປະລິນຍາໂທເສດຖະສາດ, ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ. [ອອນໄລ໌], 2021. [ຄົ້ນຫາ 20 ມັງກອນ 2021]. ຄົ້ນຈາກ:<http://dspace.nuol.edu.la:8080/jspui/handle/123456789/768>.
- ສິມພອນໄຊ ວົງໄຊສະຫວັດ. (2014). ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການສ້າງກຳໄລຂອງທະນາຄານ ຕ່າງປະເທດລາວ ມະຫາຊຸນ. ວິທະຍານິພົນປະລິນຍາໂທເສດຖະສາດ, ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ. [ອອນໄລ໌], 2021. [ຄົ້ນຫາ 20 ມັງກອນ 2021]. ຄົ້ນຈາກ: <http://dspace.nuol.edu.la:8080/jspui/handle/123456789/1082>.
- ທະນາຄານການຄ້າຕ່າງປະເທດລາວ ມະຫາຊຸນ. (2011). ເອກະສານລາຍງານທາງການເງິນ ໄຕມາດທີ 1 ໃນປີ 2011. [ອອນໄລ໌], 2021. [ຄົ້ນຫາ 20 ມັງກອນ 2021]. ຄົ້ນຈາກ: <http://www.lsx.com.la/common/disclosure/fileDownload.do>.
- ທະນາຄານການຄ້າຕ່າງປະເທດລາວ ມະຫາຊຸນ. (2020). ບົດສະຫຼຸບການເຄື່ອນໄຫວທຸລະກິດ ປະຈຳປີ 2020. [ອອນໄລ໌], 2021. [ຄົ້ນຫາ 20 ມັງກອນ 2021]. ຄົ້ນຈາກ: <https://www.bcel.com.la>.
- ທະນາຄານການຄ້າຕ່າງປະເທດລາວ ມະຫາຊຸນ. (2020). ເອກະສານລາຍງານທາງການເງິນ ປີ 2020. [ອອນໄລ໌], 2021. [ຄົ້ນຫາ 20 ມັງກອນ 2021]. ຄົ້ນຈາກ: <https://www.bcel.com.la>.
- ທະນາຄານການຄ້າຕ່າງປະເທດລາວ ມະຫາຊຸນ. (2021). ປະຫວັດຄວາມເປັນມາຂອງ ທຄຕລ. [ອອນໄລ໌], 2021. [ຄົ້ນຫາ 20 ມັງກອນ 2021]. ຄົ້ນຈາກ: <https://www.bcel.com.la>
- ທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ. (2020). ບົດລາຍງານເສດຖະກິດ ປະຈຳປີ 2020: P1. [ອອນໄລ໌], 2021, [ຄົ້ນຫາວັນທີ 15 ມັງກອນ 2021], ຄົ້ນຫາຈາກ: https://bol.gov.la/fileupload/27-05-2022_1653615733.pdf.
- ຜູ້ເຜີດ ກ້ຽວພິລາລົງ, ບຸນມີ ອິນທະເກສອນ, ຄຳນິກອນ ສີປະເສດ ແລະ ມຸນິກ ບຸນຍະລາສີ. (2016).. ການນຳໃຊ້ໂປຣແກຣມ Eviews ສຳລັບເສດຖາມິຕິ. ຈັດພິມໂດຍມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ: ໜ້າ 124, 142, 318.
- ເອກະໄຊ ມະນີວົງ. (2015). ປັດໄຈທາງການເງິນທີ່ມີອິດທິພົນໃນການສ້າງກຳໄລ ຂອງບໍລິສັດ ຜະລິດໄຟຟ້າລາວ ມະຫາຊຸນ. ບົດວິທະຍານິພົນປະລິນຍາໂທເສດຖະສາດ, ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ບໍລິຫານທຸລະກິດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ. [ອອນໄລ໌], 2021. [ຄົ້ນຫາ 20 ມັງກອນ 2021]. ຄົ້ນຈາກ: <http://dspace.nuol.edu.la:8080/jspui/handle/123456789/1470>.
- ອັກຄະຣະພົງ ອິນທອງ. (2003). ຄູ່ມືການນຳໃຊ້ Eviews ເພື່ອການວິເຄາະ Unit root, Cointegration ແລະ ECM, ສະຖາບັນວິທະຍາສາດສັງຄົມ, ມະຫາວິທະຍາໄລຊຽງໃໝ່. [ອອນໄລ໌], 2021. [ຄົ້ນຫາ 20 ມັງກອນ 2021]. ຄົ້ນຈາກ: https://piboonrungrroj.files.wordpress.com/2011/08/akarapong_handbook_eviews_unit_root_cointegration_error_correction.pdf
- Alshatti. S. A. (2016). Determinants of banks' profitability: the case of Jordan. Investment Management and Financial Innovations, Volume 13, Issue 1, 2016. [Online] 2021. Available from: https://www.businessperspectives.org/index.php/journals?controller=pdfview&task=download&item_id=7604.
- Engle, R. and Granger, C. (1987) Cointegration and Error Correction: Representation, Estimation and Testing. Econometrica, 55, 251-276. [Online] 2021. Available from: <http://dx.doi.org/10.2307/1913236>.

- Lumkoon, V. M.S. (2015) . Determinants of Profitability: Evidence from Five Major Banks of Thailand. [Online] 2021. Available from: <http://dspace.bu.ac.th/bitstream/123456789/1802/1/viroon.lumk.pdf>.
- Muagjiroen, A.(2018). The factors affecting profitability of Energy industry and public utility listed companies in the stock exchange of Thailand. Thesis of accounting, Rajamangala University of Technology Thanyaburi. [Online] 2021. Available from: <http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/bitstream/123456789/3513/1/RMUTT-161655.pdf>
- Pimpika, P. (2018). Financial ratios affected the profitability of large commercial bank in Thailand during year 2013 -2017. [Online] 2021. Available from: <https://rsujournals.rsu.ac.th/index.php/rgrc/article/download/990/743/>.
- Plungpongpan, S. (2012). Determinant of bank profitability during and after 1997 asian financial crisis: Evidence from Thailand. Unpublished master's thesis, Thammasart University, Bangkok. [Online] 2021. Available from: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/IJMF-07-2017-0148/full/html>.
- Studenmund, A.H. (2006). Using Econometrics: A Practical Guide. 5th e.d. Pearson Education, Inc.